

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 9

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*În parcuri frunza cade arămie
Pe pajiști unde ieri zâmbise mai,
Și în avuzuri* lunecă pustie
Pe apa-n care dorul ți-oglindeai.
Azi singur al păunilor alai
Mai înflorește pacea din grădină,
Iar eu, simțind zăpezile ce vin
Și presimțind durerea ce-o să vină,
Rechem în țări de geruri și de chin
Uitarea ce durerile alină. [...]*

*Din depărtări în depărtări adie
Cum, în amurguri, zurgălăi de cai
Răsună, pier și tremură și-nvie,
Nostalgic, pe un drum care-l uitai ...
O, suflete bolnav al meu, ce ai?
E ca o rază caldă de lumină
În țara peste care norii vin
S-arunce umbră, jale și ruină,
Și e prin ceața veșnicului spleen*
Uitarea ce durerile alină.*

*O, toamnă, fie voia ta, regină,
Tu, care faci din trandafir un spin,
Tu, ce pe codri de-aur prinzi rugină,
Tu, ce-ai sădit alături de suspin
Uitarea ce durerile alină. [...]*

(Ion Pillat, *Balada toamnei*)

*avuz (havuz), s.n. – fântână arteziană

*spleen – plictiseală

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *alină* și *veșnicului*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *S-arunce umbră*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *apă*. **2 puncte**
4. Menționează două mărci lexico-gramaticale ale subiectivității prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din text care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**

7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din prima strofă a textului dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60–100 de cuvinte, ultima strofă a textului dat, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța cunoașterii normelor de conduită civilizată*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un *text narativ* studiat, aparținând lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat, aparținând lui G. Călinescu;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului narativ studiat se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a)
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 9

*Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *alină* – potolește; *veșnicului* – eternului) **2x1p=2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează elidarea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două mărci lexico-gramaticale ale subiectivității din textul dat (de exemplu: verbe la persoana I – *rechem* și pronume la persoana I – *eu*) **2x2p=4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare, prezente în textul dat (de exemplu: toamna, uitarea) **2x2p=4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic (de exemplu: *unde ieri zâmbise mai; Azi singur al păunilor alai*) **2x2p=4 puncte**
7. – câte 1 punct pentru identificarea oricăror două figuri de stil diferite din prima strofă a textului dat **2x1p=2 puncte**
– câte 1 punct pentru prezentarea adecvată a semnificației fiecăreia dintre cele două figuri de stil identificate **2x1p=2 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat (de exemplu: transmiterea în mod direct a unor idei și sentimente; prezența instanței comunicării lirice – eul liric) **2x1p=2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2x1p=2 puncte**
9. – comentarea ultimei strofe, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice **3 puncte**
 - *comentare nuanțată, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice* 3 p.
 - *comentare schematică, prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice* 2 p.
 - *încercare de comentare* 1 p.– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

– structura discursului de tip argumentativ:

- formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p./formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
- utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p./utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**

- conținutul argumentării:
- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2x3p=6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p=6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat, aparținând lui G. Călinescu **4 puncte**
- *prezentarea nuanțată și adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat 4 p.*
 - *prezentare adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, fără raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat 2 p.*
 - *prezentare superficială, schematică 1 p.*
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a unei trăsături a personajului ales **4 puncte**
- *menționarea trăsăturii și ilustrarea prin două episoade/citate/secvențe comentate 4 p.*
 - *menționarea trăsăturii și ilustrarea printr-un episod/un citat/o secvență comentat/comentată 2 p.*
 - *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendință de rezumare sau simpla numire a trăsăturii 1 p.*
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales **4x1p=4 puncte**
- susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p./încercare de susținere a opiniei formulate sau schematism 2 p./simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică*
 - *2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică*
 - *1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta*
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante*
 - *2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante*
 - *1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism*
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p./vocabular restrâns, monoton 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.